

Yleiset ennakkoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat aluevaaleissa 2022

150/00.00.00/2021

Kaupunginhallitus 18.10.2021 § 313

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2021. Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy uusille hyvinvointialueille 1.1. 2023. Hyvinvointialueet ovat uusia julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Hyvinvointialueita on yhteensä 21, ja näistä jokaisella on yleisillä vaaleilla valittava aluevaltuusto.

Vaalilain 143 a §:n mukaan aluevaalit toimitetaan vuodesta 2025 samanaikaisesti kuntavaalien kanssa. Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 16 §:ssä säädetään, että ensimmäiset aluevaalit toimitetaan sunnuntaina 23. päivänä tammikuuta 2022. Vaaleissa valittavan aluevaltuuston toimikausi alkaa 1. päivänä maaliskuuta 2022, ja kestää 31. päivään toukokuuta 2025. Aluevaalien ennakkoäänestys kotimaassa alkaa 12.1.2022, ja päättyy 18.1.2022. Äänioikeus aluevaaleissa määräytyy samoin kuin kuntavaaleissa.

Aluevaalien ääntenlaskenta suoritetaan samalla tavoin kuin kuntavaalien ääntenlaskenta. Aluevaalien ennakkoäänät laskee, ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskennan suorittaa kunkin kunnan keskusvaalilautakunta. Laskennan valmistuttua kukin keskusvaalilautakunta ilmoittaa kunnassa kullekin ehdokkaalle sekä puolueelle, vaaliliitolle ja yhteislistalle annetut äänimäärät. Keskusvaalilautakunta ilmoittaa myös mitättömien äänten määrän aluevaalilautakunnalle, joka saatuaan ilmoituksen kaikilta hyvinvointialueen kunnilta vahvistaa niiden mukaisen aluevaalien tuloksen hyvinvointialueella.

Ehdokashakemusten käsittelyn, ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisen ja sen jakelun hyvinvointialueen kunnille suorittaa aluehallintoviraston nimeämä aluevaalilautakunta.

Edellä mainitun lisäksi kunnan keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluu ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt, vaaleista tiedottaminen ja ennakkoäänestyksen asiakirjojen tarkastus.

Kunnan vaalitoimitsijoiden ja vaalitoimikuntien tehtävänä on ennakkoäänestyksen toimittaminen, ja kunnan vaalilautakuntien tehtävänä on vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Ennakkoäänestyspaikat vuoden 2022 aluevaaleissa

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat

1) ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja

sijainnista kunnanhallitus päättää ja joita on oltava, jollei erityisestä syystä muuta johdu, jokaisessa kunnassa vähintään yksi;

2) valtioneuvoston asetuksella säädettävät Suomen edustustot ja niiden toimipaikat sekä valtioneuvoston asetuksella säädettävät kuntavaalien yleiset äänestyspaikat Ahvenanmaan maakunnassa;

3) sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset;

4) suomalaiset laivat, jotka ovat ulkomailla, kun ennakkoäänestys toimitetaan.

Kunnanhallituksen nimeämä vaalitoimikunta saapuu kuhunkin kunnan alueella olevaan laitokseen toimittamaan äänestyksen ennakkoäänestyksen ajanjaksolla. Laitoksissa voivat äänestää vain niissä hoidettavina olevat tai niihin otetut henkilöt. Muilla, esimerkiksi laitoksen henkilökunnalla, ei ole oikeutta äänestää laitosaänestyksessä. Lisäksi ennakkoäänestys voidaan tietyin edellytyksin järjestää äänestäjän kotona.

Äänestyspaikat merkitään oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 5.11. 2021 mennessä. Yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukiolosta tulee tiedottaa vaalilain mukaisesti.

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi, ja niiden tulee sijaita sellaisessa paikassa, jossa ne ovat äänestäjien helposti saavutettavissa. Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten äänestämismahdollisuudet tulee ottaa huomioon ennakkoäänestyspaikkaa suunnitellessa, ja ennakkoäänestyspaikassa on oltava tarpeeksi tilaa, jotta äänestys voidaan toimittaa vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha huomioon ottaen.

Ennakkoäänestyspaikka on oltava paloturvallinen, eli äänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä, ja sen tulee olla aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat. Ennakkoäänestyspaikkojen tulisi olla vaaleista toiseen mahdollisimman pysyviä, jotta äänestäjät tietävät helpommin, missä äänestyspaikka on.

Oikeusministeriö on kirjeellään 30.6.2021 lähettänyt kaupunginhallitukselle ohjeet vuoden 2022 aluevaalien yleisistä järjestelyistä. Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon koronavirustilanteen ja varautumaan edelleen turvaväleihin ja muihin erityisjärjestelyihin kuin kuntavaaleissa 2021.

Vuodesta 2008 lähtien Karkkilan kaupungin ennakkoäänestyspaikka on sijainnut kaupungintalon sisääntuloaulassa. Ennakkoäänestyksen aikana kyseinen tila on saanut kiitosta sekä Karkkilan kaupungin asukkailta, että muiden paikkakuntien äänestäjiltä. Myönteisiä kokemuksia ovat saaneet aikaan mm. parkkipaikkojen riittävyys, opasteiden selkeys, sekä äänestyspaikalle pääsyn järjestäminen niin, ettei se ole aiheuttanut ongelmia liikuntaesteisillekään. Turvavälien ja yhdensuuntaisen liikenteen toteuttaminen kaupungintalon sisääntuloaulassa onnistui

koronavirustilanne huomioiden kuntavaaleissa 2021 erinomaisesti.

Vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja EU-vaaleissa Karkkilan kaupungin ennakkoäänestyspaikkana toimi myös K-Supermarket Mäntylänkatu 2. Koska käytössä ollut tila ei ollut riittävä koronasuositusten mukaisten turvavälien ylläpitämiseen, sitä ei käytetty ennakkoäänestyspaikkana kuntavaaleissa 2021.

Lisäksi vaalilain 9 §:n mukaisena ns. erityisenä ennakkoäänestyspaikkana ovat toimineet Mainiokoti, Toivokoti ja Karkkilan sosiaali- ja terveystieteiden vuodeosasto, joissa on suoritettu ennakkoäänestysaikana ns. laitosäänestys. Laitosäänestyksen järjestämisestä vastaa vaalitoimikunta.

Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan ennakkoäänestyksen ajanjaksona vaalitoimikunnan määrääminä aikoina. Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys kotiaäänestyksessä toimitetaan äänestäjälle erikseen ilmoitettuna, kello 9:n ja 20:n välisenä aikana.

Ottaen huomioon edellisten vaalien kokemukset ennakkoäänestyksestä, ennakkoäänestyksen järjestäminen aluevaaleissa 2022 kaupungintalon sisääntuloaulaan vastaavine aukioloaikoineen ja kahdella ennakkoäänestyspisteellä kuin kuntavaaleissa 2021, on sopiva järjestely.

Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Voimassa olevan äänestysjaon mukaan Karkkilan kaupungissa on kolme äänestysaluetta: 1. Keskusta, 2. Haukkamäki ja 3. Toivike. Äänestyspaikkoina ovat olleet Nyhkälän koulun ala-aula (Keskustan äänestysalue), Haukkamäen koulu (Haukkamäen äänestysalue) ja Toivikkeen päiväkotia (Toivikkeen äänestysalue).

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallituksen on määrättävä äänestysalueen vaalipäivän äänestyspaikat. Erityisestä syystä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kohdalleen.

Oikeusministeriö kehottaa aluevaalien järjestelyissä kuntia ottamaan huomioon koronavirustilanteen, ja varautumaan turvaväleihin ja muihin erityisjärjestelyihin kuin kuntavaaleissa 2021. Kuntavaaleissa 2021 koronapandemiaan liittyvien erityisjärjestelyjen toteuttaminen onnistui kaikkien kolmen äänestysalueen äänestyspaikoilla.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1) vuoden 2022 aluevaaleissa Karkkilan kaupungissa ennakkoäänestyspaikka on Karkkilan kaupungintalon sisääntuloaula, osoite Valtatie 26 D, 03600 Karkkila, ja

2) ennakkoäänestysajat 12.-18.1.2022 ovat seuraavat:

- ke 12.1. ja to 13.1. klo 13.00 - 19.00
- pe 14.1., la 15.1. ja su 16.1. klo 10.00 - 16.00
- ma 17.1. ja ti 18.1. klo 13.00 - 19.00

3) vaalilain 9 §:n mukaisena ns. erityisenä ennakkoäänestyspaikkana toimivat:

- Toivokoti, Nyhkäläntie 37, 03600 Karkkila
- Mainiokoti, Huhdintie 27, 03600 Karkkila
- Karkkilan sosiaali- ja terveystaseman vuodeosasto, Huhdintie 23, 03600 Karkkila

Toimipisteissä suoritetaan ennakkoäänestysaikana ns. laitosäänestys. Ajankohta sovitaan laitosten kanssa erikseen.

4) laitosäänestyksen järjestämisestä vastaa vaalitoimikunta.

5) vuoden 2022 aluevaaleissa Karkkilan kaupungin vaalipäivän äänestyspaikkoina toimivat seuraavat paikat:

- äänestysalue 001 (Keskusta), äänestyspaikka Nyhkälän koulun ala-aula, käyntiosoite Huhdintie 13.
- äänestysalue 002 (Haukkämäki), äänestyspaikkana Haukkamäen koulu, käyntiosoite Vanha Turuntie 28.
- äänestysalue 003 (Toivike), äänestyspaikka Toivikkeen päiväkotia, käyntiosoite Pajakatu 15

Vaalipäivänä 23.1. 2022 vaalihuoneistot ovat avoinna klo 09.00-20.00.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano: oikeusministeriön vaalitietojärjestelmä, keskusvaalilautakunta, Toikkakiinteistöt Oy, Nyhkälän ja Haukkamäen koulut, Toivikkeen päiväkotia, Karviainen, Mainiokoti, Werstas